

קב ע"ב-קג ע"א. סדר קידוש יום טוב והבדלת שבת

לאחר שהגמרא הסבירה בשבת שלאחריה יום טוב, ניתן לקדש את יום טוב ולהבדיל על השבת בכוס יין אחת, מפני ששתי הברכות עניינן אחד (ובעת הבדלת השבת הוא מזכיר את י"ט באומרו "בין קודש לקודש"), הגמרא מביאה מחלוקת אמוראים על סדר הברכות הנאמרות ב"קידוש-הבדלה" (הרשב"ם מהפך את סדר האמוראים "רבה-לוי", ומצמיד את דעת לוי לשמואל ורב מפני שהיו חברים. והתוס' מסביר שהגמרא סידרה אתה דעותיהם לפי האומרים: "יין תחילה", "קידוש תחילה" ולבסוף "נר תחילה" ושמה רמוזה בסידורה לשיטת רב הסובר: יין, קידוש ונר]. תוס' ד"ה "רבה").

דעת	1	2	3	4	הערות
רב - יקנ"ה	יין (קודם לקידוש. תדיר ושאינו תדיר)	קידוש (קודם להבדלה. קדושת היום עדיפה)	נר (קודם להבדלה. כסדר הבדלה במוצא"ש)	הבדלה (מבדיל אחרון, שלא יראה שהשבת משאוי עליו)	
שמואל - ינה"ק	יין (כסדר הבדלה במוצא"ש)	נר (כסדר הבדלה במוצא"ש)	הבדלה (קודם לקידוש. שדרך ללוות את המלך שיוצא מהעיר ואז ללוות את השר שנכנס)	קידוש (מלווים באחרונה את השר (יום טוב) הנכנס)	מבדיל כמוצא"ש רגיל, אך בלא בשמים, שאף ביר"ט ישנה לנו נשמה יתירה
רבה - יהנ"ק	יין (תדיר קודם)	הבדלה (קודם להבדלה. שדרך ללוות המלך...)	נר (יש להפריד בין ההבדלה לקידוש, שכן מכחישות זו את זו. שקידוש עושה את י"ט קודש חמור, והבדלה עושהו קודש קל*)	קידוש	* בהבדלת קודש משבת ליר"ט אנו מראים שקדושת היר"ט הינה "קלה" משבת (שהרי לא עושים להיפך, מבדילים מיר"ט לשבת, שקדושת השבת חמורה יותר)
לוי - קנ"ה	קידוש (קודם להבדלה. רב: קדושת היום עדיפה)	נר (ואינו כסדר הבדלה במוצא"ש יין-נר, כדי להצמיד יין להבדלה)	יין (יש להצמידה להבדלה, שיהיה ניכר שעושה הבדלה על היין. אך אין חובה להצמיד את היין לקידוש, כי ניתן לקדש אפילו בפת (קו ע"ב).)	הבדלה (מבדיל אחרון, כסדר הבדלה במוצא"ש)	אומנם לוי דרש שברכת ההבדלה תעשה אחרונה כהבדלת מוצא"ש, אך לא הקדים יין לנר כמוצא"ש כדי להצמיד היין להבדלה (במוצא"ש אין צורך להצמיד יין להבדלה, כי אין קידוש)
רבנן - קינ"ה	קידוש (קודם להבדלה. רב: קדושת היום עדיפה)	יין (כסדר הבדלה במוצא"ש)	נר (כסדר הבדלה במוצא"ש)	הבדלה (כסדר הבדלה במוצא"ש. ולהרחיק ככל הניתן את ההבדלה מהקידוש)	
בנו של רבנא - נקי"ה	נר (שנהנה ממנו תחילה. בטרם הברכות)	קידוש (קודם להבדלה. רב: קדושת היום עדיפה)	יין (יש להצמידה להבדלה, שיהיה ניכר שעושה הבדלה על היין)	הבדלה	
רבי יהושע - ניה"ק	נר	יין (נדחה לאחר הנר, כדי שיהיה צמוד להבדלה)	הבדלה (קודם לקידוש. שדרך ללוות...)	קידוש	ברכת ההבדלה וברכת הקידוש שתיהן נתקנו על כוס היין, ולכן יש להצמידה באופן שברור שקשורה להבדלה (שקידוש ניתן להיעשות גם בפת).
רבי יהושע - חנניה - נה"ק	נר (ניתן לברכה בלא כוס נד ע"א), לכן לא הוסמכה ליין)	הבדלה (קודם לקידוש. שדרך ללוות...)	יין (היין נתקן על ברכת ההבדלה והקידוש, לכן נאמר בין שתי הברכות)	קידוש	לדעת רבי יהושע חנניה ישנה עדיפות לברך את היין בין ברכת ההבדלה והקידוש, מאשר להצמידה לברכת הנר (שמדינא אין הן תלויות זו בזו).

הגמרא עסקה עד כה ביום טוב "שביעי של פסח" שחל לאחר שבת, שאין אומרים את ברכת "שהחיינו". ונחלקו אמוראים בדעת רב (יקנ"ה) בקידוש והבדלה של יום טוב רגיל שצריך להוסיף את ברכת "שהחיינו" להיכן מוסיפה?

אביי	יין	קידוש	זמן (יש להצמידה לקידוש, שהקידוש גורם לברכתה)	נר	הבדלה
רבא (הלכה כמותו)	יין	קידוש	נר	הבדלה	זמן (כשם שבקידוש רגיל אומר את ברכת הזמן בסופה. שברכת שהחיינו ניתן לאומרה אפילו בשוק, ואינה קשורה לכוס של ברכה)